

byl-li ještě včas vysvětlen (§ 871. ob. z. obč. ve znění § 86. třetí dílčí novely). Toto znění § 871. ob. z. obč. projevuje ostře, že tu jde o omyl ve příčině obsahu smlouvy (zpráva komise panské sněmovny na str. 136.). V tomto případě bylo jednáno mezi spornými stranami o kupní ceně, která tvoří jednu z podstatných známek kupní smlouvy (§ 1053. ob. z. obč.) na základě jednotné ceny za 1 m². Jak zjištěno, uvedl však žalobce předstíráním, že 1□⁰ se liší od 1 m² jen zcela nepatrně (»rozdíl je nepatrný«), o plošném obsahu, který právě tvořil podklad pro výpočet kupní ceny, žalované v omyl, poněvadž měli nesprávnou představu o zmíněném dosti značném rozdílu majícím značný vliv na výši kupní ceny, pokud se týče o zmíněné plošné výměře ve čtvereč. sáhách. Tento omyl, který se tudíž týkal obsahu smlouvy, hlavní věci, vylučuje srovnalou vůli, pročez jest smlouva relativně neplatná, t. j. pouze na straně, pokud se týče ve prospěch prodatelů jako mýlících se.

Rozhodnutí c. k. nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 1917 č. j. Rv-II. 450-17. Hartmann.

Na soudní smíry nevztahují se předpisy §§ 7 a 7 lit a. nař. ze 18. prosince 1918. č. 83 sb. z. o obnovení smluv nájemních. — Nařízení to má platnost zákona.

Soudním smírem ze dne 24. července 1918 zavázali se nájemci, že najatý byt do 14. února 1919 pod exekuci vyklidí. Návrh exekucní na nucené vyklizení dne 25. února 1919 podaný první soud zamítl s poukazem na ustanovení cit. nař. o ochraně nájemců a na to, že by se byl musil pronajimatel zachovati v čase vytčeném v § 7. lit. a), příp. v § 21. odst. 5 téhož nařízení tak, jak tam jest ustanoveno, aby mohl na zrušení nájmu toho v ujednanou dobu naléhati. Že tato ustanovení vztahují se i na tento případ, plyne nejen z toho, že běží o nájemní smlouvu, která zaniká projitím času bez výpovědi a jejíž smluvní doba nájemní přesahuje půl roku, takže pokládá se za obnovenou na dobu neurčitou, ale i z účelu nařízení, aby i smlouvy dříve ujednané na dobu určitou byly podrobeny přezkoumání soudnímu, je-li zrušení odůvodněno a tím dostalo se nájemcům ochrany co nejširší, tedy i tam, kde ujednání stalo se soudním smírem v době, kdy nového předpisu ještě nebylo. Soudní smír s hlediska hmotného práva není ničím jiným než smlouvou (§ 1380. o. z.) Poně-

vadž jsou tu veškery podmínky vyžadované v § 7. lit. a) onoho nař., jeho vykonatelnost přestala.

Rekursní soud exekučnímu návrhu vyhověl prohlásiv, že nesdílí náhled soudu exekučního, že by se předpis tohoto šu vztahoval též na soudní smíry. Jím se nenařizuje prodloužení nájemních smluv vůbec na další dobu, nýbrž stanoví jen, že se dotyčné smlouvy pokládají za obnovené na další dobu, že se tedy předpokládá souhlas obou stran s prodloužením nájemní smlouvy, leč že by strany výslovně způsobem v § 7. lit. a) vytyčeným projevily vůli, že smlouvy na další dobu neobnovují. Předpoklad takový jest však při soudním smíru ve věcech nájemních vyloučen, neboť pronajímatel již danou výpovědí projevili vůli, že na zrušení nájemní smlouvy trvá a nájemce uzavřením soudního smíru nejen se zrušením nájemní smlouvy souhlasil, nýbrž i případnému nucenému vyklizení bytu se podrobil. Proto také § 7 lit. a) výslovně ustanovuje, že předpis ten platí pouze při smlouvách nájemních, které bez výpovědi zanikají, a nelze proto ustanovení toho užítí na nájemné smlouvy již vypověděné. Soudní smíry tvoří podle § 1. č. 5 ex. ř., tedy ustanovení zákonného, útul exekuční a nelze proto též cit. nař. na smíry ty vztahovati a nemohlo to také býti úmyslem nař. toho, poněvadž ustanovení zákona pouhým min. nař. nelze měniti.

Dovolací stížnosti nejvyšší soud nevyhověl z těchto důvodů:

Zákonem ze dne 24. července 1917 č. 307 ř. z. byla vláda zmocněna, aby po čas mimořádných, válkou způsobených poměrů opatřila nařízením, čeho třeba, aby obyvatelstvu zabezpečeny byly potraviny a jiné potřeby. Nařízení vydaná vládou na základě tohoto zákonného zmocnění mají dle č. 11 zákl. zákona a moci vládní a výkonné č. 145 ř. z. moc zákona a není proto použití jich na závalu, že se jimi na dobu mimořádných poměrů změní nebo účinnosti zbavují předpisy zákonné.

Tento právní stav nebyl změněn zřízením státu č.-s., ježto podle § 2. zák. z 28. října 1918 č. 11 sb. z. veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení prozatím zůstávají v platnosti a shora řečené zákonné zmocnění vlády dosud odvoláno nebylo. Takovýmto nařízením s mocí zákonnou jest zejména i nař. ze 17. prosince 1918 č. 83 sb. z., jež vydáno bylo s výslovným pokukazem k zmocnění zák. ze 24. července 1917 č. 307 a v mezích tohoto zmocnění.

Poukazuje-li tedy soud recursní k tomu, že ustanovení § 1. č. 5 ex. ř. jakožto ustanovení zákonné pouhým min. nař. ne-

bylo by lze změnit, jest toto stanovisko, jak doličeno, ovšem pochybeno.

Nicméně lze s ostatními důvody soudu rekursního souhlasiti a přidati se k jeho právnímu názoru, že § 7. lit. a) nař. o ochraně nájemců povolení žádané exekuce není na závadu. Soudním smírem nabyla vym. strana vykonatelného nároku na to, aby najaté místnosti byly nájemci v ujednaný čas vyklizeny. Tohoto nabytého práva § 7. lit. a) nař. se nedotkl, hledíc k zásadě § 5. o. z. ježto v tom směru zpětná účinnost v cit. § 7. lit. a) není ani výslovně stanovena, aniž lze ji z něho dovoditi. Kdyby byl správný výklad zastáváný stranou povinnou, byl by pronajimatel zcela bezmocným i v případě, že by mu v době mezi soudním smírem a ujednaným časem k vyklizení najatých místností vzešly důležité důvody k zrušení nájmu, neboť na požadavek pronajimatele o zrušení nájmu ze závažných důvodů, slušelo by dle zmíněného § 7 a) použití obdobně předpisů o výpovědi nájmu, pronajimatelově výpovědi soudní bylo by však lze čeliti námitkou věci soudním smírem již urovnané. Nelze proto dovolací stížnosti přiznati oprávněnosti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 2. května 1919 čj. R-I 164-19-1.

R. z. s. Dr. J. Říha.

Obec není oprávněna, aby soudní exekuci vymáhala přírážky a příplatky k daním zeměpanským. Vymáhání dávek těch přísluší politickým úřadům. — K nedostatku oprávnění přihlížeti dlužno vždy a kteroukoliv instanci z moci úřední.

Obecní úřad, zastoupený obecním starostou, navrhnul na základě výkazu o nezaplacení obecních a školních přírážek exekuci zabavením proti dlužníku. První soud žádanou exekuci povolil. Rekursní soud na rekurs dlužníka návrh exekucní zamítnul. —

O d ů v o d n ě n í: Jak z výkazu jako exekucního titulu předloženého vychází, jde o přírážky obecní a školní, tedy přírážky k daním. Tyto mají dle § 91. zákona ze dne 16. dubna 1864 č. 7. z. z. týmiž orgány a prostředky vymáhány býti, jako daně samy, tedy, vede-li se exekuce soudní, dle §§ 1. a 2. min. nař. z 9. března 1898 č. 41 ř. z. finanční prokuraturou, příp. dle min. nař. z 18. ledna 1898 č. 28 ř. z. berním